

Internaliserende Stoornissen

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4751

Periode 1:

1 sep 2025

1 okt 2025

Studiepunten:

4.0

Coördinator:

J. Roelofs

Onderwijsmethode:

PGO, College(s), Opdracht(en), Teams

Evaluatiemethoden:

Schriftelijk tentamen, Aanwezigheid

Trefwoorden:

internaliserende stoornissen, angst, depressie, eetstoornissen, somatoforme stoornissen, hechting, persoonlijkheidsstoornissen, cognitieve therapie, gedragstherapie, mediatie therapie bij kinderen en jeugdigen

Volledige vakbeschrijving

Dit blok richt zich op internaliserende stoornissen. Er is aandacht voor theorie, diagnostiek, behandeling en onderzoek op het gebied van angst, depressie, eetstoornissen, somatoforme stoornissen, hechting en (persoonlijkheidsstoornissen) bij kinderen en jeugdigen.

De eindbeoordeling voor deze module is een cijfer tussen 0,0 en 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Kennis van theorie, diagnostiek, behandeling en onderzoek op het gebied van diverse internaliserende stoornissen bij kinderen en jeugdigen.

Therapeutische interventies met kinderen en adolescenten

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4752

Periode 1:

1 sep 2025

1 okt 2025

Studiepunten:

2.0

Coördinator:

J. Roelofs

Onderwijsmethode:

College(s), Practicum, Teams, Patiënt contact

Evaluatiemethoden:

Schrijfopdracht, Participatie, Aanwezigheid

Trefwoorden:

cognitieve therapie, gedragstherapie, angst, depressie, seksueel geweld, hechting, persoonlijkheidsstoornissen, mediatie therapie, kinderen en jeugdigen psychopathologie

Volledige vakbeschrijving

De training is gericht op het ontwikkelen van therapeutische vaardigheden voor internaliserende stoornissen bij kinderen en jeugdigen (angst, depressie, seksueel geweld, hechting en persoonlijkheidsstoornissen) vanuit het gedragstherapeutisch referentiekader.

De eindbeoordeling voor deze module is pass of fail – en geen cijfer tussen 0,0 en 10,0”

Doelstellingen van dit vak

Het doel van de training is om vaardigheden te ontwikkelen om internaliserende problematiek bij kinderen en jeugdigen te behandelen vanuit een gedragstherapeutisch referentiekader. Daarnaast is het doel om te reflecteren over persoonlijke leerdoelen.

Neuro-ontwikkelingsstoornissen

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4753

Periode 2:

27 okt 2025

27 dec 2025

Studiepunten:

4.0

Coördinator:

P.E.H.M. Muris

Onderwijsmethode:

PGO, College(s), Opdracht(en)

Evaluatiemethoden:

Schriftelijk tentamen, Aanwezigheid

Trefwoorden:

Neuro-ontwikkelingsstoornissen, kinderen en jeugdigen, psychopathologie, diagnostiek en behandeling, theoretische modellen.

Volledige vakbeschrijving

Dit blok richt zich op neuro-ontwikkelingsstoornissen bij kinderen en jongeren. Neuro-ontwikkelingsstoornissen kenmerken zich doordat zij een biologische, in aanleg aanwezige, basis hebben in de ontwikkeling van het kind of de jeugdige. Het doel van dit blok is om studenten kennis te laten nemen van de meest voorkomende neuro-ontwikkelingsstoornissen. Aan de hand van (complexe) casuïstiek uit de praktijk worden theoretische modellen bestudeerd en toegepast en dienen studenten kennis te nemen van diagnostiek en evidence-based behandelmogelijkheden. Naast de bestudering van ontwikkelingsstoornissen zal aandacht worden besteed aan de normale ontwikkeling van kinderen en jeugdigen.

De eindbeoordeling voor deze module is een cijfer tussen 0,0 en 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Knowledge and understanding

Het doel van dit blok is studenten kennis en inzicht bij te brengen op het gebied van neuro-ontwikkelingsstoornissen. Na afloop van het blok dienen studenten kennis te hebben van:

- epidemiologie, diagnostiek en klinisch beeld van de meest voorkomende neuro-ontwikkelingsstoornissen;

- comorbiditeit en differentiaaldiagnostiek;
- theorieën over het ontstaan, instandhouding en verergering van neuro-ontwikkelingsstoornissen;
- kennis van de theoretische modellen van diagnostiek en behandeling;
- behandelingsmogelijkheden (evidence-based);
- kennis van de normale ontwikkeling van kinderen en jeugdigen.

Making judgments

- het kritisch beoordelen van theorieën en modellen op het gebied van neuro-ontwikkelingsstoornissen;
- het kritisch beoordelen van literatuur en onderzoeksdata;
- het kritisch beoordelen van de diagnostische cyclus op casusniveau.

Psychodiagnostiek bij kinderen en adolescenten

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4754

Periode 2:

27 okt 2025

27 dec 2025

Studiepunten:

2.0

Coördinator:

N. Sarneel

Onderwijsmethode:

College(s), Practicum, Opdracht(en), Teams, Presentatie(s)

Evaluatiemethoden:

Schrijfopdracht, Participatie, Presentatie, Aanwezigheid

Trefwoorden:

psychodiagnostiek, psychodiagnostische klinische vaardigheden, presentation skills

Volledige vakbeschrijving

De training biedt studenten de mogelijkheid om vaardigheden op te doen die vereist zijn voor het psychodiagnostisch testen van kinderen en jeugdigen. In de training wordt aandacht besteed aan het kennis nemen van verschillende diagnostische testmiddelen en aan het gebruiken daarvan. Hierbij gaat het om het kunnen beoordelen van de meest geschikte diagnostische tests gegeven een bepaalde casus. Met enkele diagnostische tests en vragenlijsten zal geoefend worden in een gesimuleerde testsituatie. Verder wordt aandacht besteed aan het beoordelen, interpreteren en beschrijven van testresultaten in een schriftelijke rapportage. Aan de hand van een casus zal de diagnostische cyclus doorlopen worden, studenten beschrijven dit in een casusrapport.

De training is gericht op psychodiagnostiek bij kinderen en jeugdigen. In deze training staan uiteenlopende diagnostische vaardigheden met kinderen en jeugdigen centraal.

De eindbeoordeling voor deze module is pass of fail – en geen cijfer tussen 0,0 en 10,0”

Doelstellingen van dit vak

Knowledge and understanding

Het doel van deze klinische vaardigheidstraining is studenten kennis en inzicht bij te brengen op het gebied van psychodiagnostiek bij kinderen en jeugdigen. Na afloop van de training dienen studenten kennis te hebben van:

Applied knowledge and insight

- het selecteren en toepassen van de juiste diagnostische instrumenten;
- het toepassen van handelingsgerichte diagnostiek op casusniveau;
- inzicht in begeleidings- en behandelingsvormen bij kinderen en jeugdigen.

Making judgments

- het kritisch beoordelen van ;psychodiagnostische test= en toetsmiddelen
- het kritisch beoordelen van literatuur ;
- het kritisch beoordelen van de diagnostische cyclus op casusniveau.

Communication Skills

- (schriftelijk) invoegen met kinderen en jeugdigen en hun ouders;
- het (mondeling) rapporteren aan kinderen/jeugdigen en hun ouders van het diagnostische proces.
- Het presenteren van een diagnostische cyclus op basis van een casus

Externaliserende stoornissen

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4755

Periode 4:

2 feb 2026

2 apr 2026

Studiepunten:

4.0

Coördinator:

N. Sarneel

Onderwijsmethode:

PGO, College(s), Opdracht(en), Teams

Evaluatiemethoden:

Schriftelijk tentamen, Aanwezigheid

Trefwoorden:

externaliserende problematiek bij kinderen en jongeren, oppositionele gedragsstoornis (ODD), gedragsstoornis (CD), diagnostiek en evidence-based behandelmogelijkheden bij gedragsstoornissen, complexe problematiek (combi van internaliserende, externaliserende en ontwikkelingsproblemen), capita selecta: trauma, misbruik, mishandeling, verwaarlozing, pleegzorg, etc., systeemtherapie, begeleiden van gezinnen binnen de systeemtherapie

Volledige vakbeschrijving

Dit blok richt zich op externaliserende problematiek bij kinderen en jongeren. Met de term externaliserend wordt bedoeld op stoornissen die naar buiten gericht worden zoals de disruptieve gedragsstoornissen. Het doel van dit blok is om studenten kennis te laten nemen van de meest voorkomende externaliserende stoornissen. Aan de hand van (complexe) casuïstiek uit de praktijk worden theoretische modellen bestudeerd en toegepast en dienen studenten kennis te nemen van diagnostiek en evidence-based behandelmogelijkheden. Naast de externaliserende stoornissen wordt er binnen dit blok aandacht besteed aan complexe problematiek waarbij sprake is van zowel internaliserende problemen, externaliserende problemen en ontwikkelingsproblemen. Bovendien zullen ook, aan de kinder- en jeugdpsychopathologie verwante thema's, behandeld worden in dit blok. Zo zal er een koppeling gemaakt worden tussen de stoornissen, de ontwikkelingsproblemen en onderwerpen zoals trauma, misbruik, mishandeling, verwaarlozing, pleegzorg en dergelijke. De eindbeoordeling voor deze module is een cijfer tussen 0,0 en 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Knowledge and understanding

Het doel van dit blok is studenten kennis en inzicht bij te brengen op het gebied van externaliserende stoornissen.

- epidemiologie, diagnostiek en klinisch beeld van de meest voorkomende externaliserende stoornissen;
- comorbiditeit en differentiaaldiagnostiek;
- theorieën en modellen over het ontstaan, de instandhouding en de verergering van externaliserende stoornissen;
- kennis van de theoretische modellen van behandelingen;
- behandelingsmogelijkheden (evidence-based);
- sociale en culturele aspecten m.b.t. externaliserende stoornissen;
- aan de kinder- en jeugdpsychopathologie verwante thema's.

Applied knowledge and insight

- het begeleiden/behandelen van kinderen en jeugdigen met externaliserende problematiek;
- het selecteren van de juiste behandelingsvormen met in acht neming van de mogelijkheden en de beperkingen binnen de verschillende behandelsettings (ambulant, semi-residentieel, residentieel, justitieel).

Making judgments

- het kritisch beoordelen van theorieën en modellen op het gebied van externaliserende stoornissen;
- het kritisch beoordelen van literatuur en onderzoeksdata;

het integreren van het biopsychosociale model in de kinder- en jeugdpsychopathologie.

Stysteemgerichte gespreksvoering

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4756

Periode 4:

2 feb 2026

2 apr 2026

Studiepunten:

2.0

Coördinator:

N. Sarneel

Onderwijsmethode:

College(s), Practicum, Opdracht(en), Teams, Presentatie(s), Patiënt contact

Evaluatiemethoden:

Schrijfopdracht, Participatie, Aanwezigheid

Trefwoorden:

Systeemgerichte gespreksvoering met met gezinnen, werken met echtparen, interventietechnieken, systemische gesprekstechnieken, systeemtherapeutische technieken

Volledige vakbeschrijving

De training biedt studenten de mogelijkheid om vaardigheden op te doen die vereist zijn in het werken met kinderen en jeugdigen. In de training wordt middels rollenspelen aandacht besteed aan gesprekstechnieken en het invoegen met kinderen en jeugdigen en hun ouders binnen een systemisch kader. Hierbij gaat het om het toepassen van de gespreks- en vraagtechnieken en het beoordelen van communicatiepatronen binnen het gezinssysteem. Verder wordt aandacht besteed aan enkele specifieke systeemtheoretische behandeltechnieken en principes (o.a. circulair vragen). In de trainingssessies wordt er op een interactieve manier geoefend. Sommige trainingsbijeenkomsten vangen aan met een plenair interactief college. De training wordt aangeboden aan studenten van zowel de masterspecialisatie Child- and Adolescent Psychopathology als aan de masterspecialisatie Adult Psychopathology. Beide groepen studenten volgen dezelfde training. Binnen de training Systeemtherapie zijn er voor beide specialisaties specifieke accenten aangebracht die aansluiten bij de beide specialisaties.

In de training in de systeemtherapie is er specifieke aandacht voor het begeleiden van gezinnen binnen de systeemtherapie. In deze training staan vaardigheden centraal in het directe contact met gezinnen in de hulpverleningssetting. De insteek is dat de training theoretisch wordt onderbouwd

met literatuur maar vooral praktisch wordt ingevuld door het aanleren van basisvaardigheden in de klinische gespreksvoering met systemen.

De eindbeoordeling voor deze module is pass of fail – en geen cijfer tussen 0,0 en 10,0”

Doelstellingen van dit vak

De studenten volgen een training in het werken met systemen met specifieke aandacht voor het voeren van gesprekken met systemen binnen de hulpverlening. In deze training staan vaardigheden centraal in het directe contact met gezinnen in de hulpverleningssetting. De insteek is dat de training theoretisch wordt onderbouwd met literatuur maar vooral praktisch wordt ingevuld door het aanleren van basisvaardigheden in de klinische gespreksvoering met systemen.

De student beheerst de theoretische kennis van het systemisch werken op basis van de aangeboden literatuur, colleges en trainingsstof.

- attitude tijdens het werken met systemen (zie Attitude);
- professionaliteit tijdens systeemgesprekken
- therapeutische houding;
- basisvaardigheden interventies in systeemisch werken;
- gesprekstechnieken (met paren/systemen/).

De student beheerst de door hem gestelde persoonlijke leerdoelen met betrekking tot:

- Het invoegen met systemen tijdens gesprekken
- Het herkennen van (communicatie-) patronen tijdens het voeren van gesprekken met systemen
- gesprekstechnieken bij het spreken met (echt)paren en gezinnen;
- opstellen en bespreken van genogrammen/gezinskaarten;

Meer specifieke systemische technieken kunnen zijn:

- uitvoeren van een taxatie;
- meerzijdig partijdig zijn;
- circulair vragen;
- heretiketteren;
- invoegen.

Het gaat om een eerste aanzet tot het uitvoeren van (een deel van) de genoemde vaardigheden:

Het aanleren van basisvaardigheden in de klinische gespreksvoering met systemen.

Klinische stage

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4771

Jaar:

1 sep 2025

1 aug 2025

Studiepunten:

18.0

Coördinator:

N. Sarneel. Winkens

Onderwijsmethode:

College(s), Practicum, Opdracht(en), Teams, Presentatie(s)

Evaluatiemethoden:

Schrijfopdracht, Participatie, Presentatie, Portfolio, Aanwezigheid

Trefwoorden:

klinische stage, volwassen- en kind & jeugdzorg, intake, diagnostiek, behandeling/begeleiding

Volledige vakbeschrijving

De klinische stage is een studieonderdeel van de Master Mental Health.

De stage wordt bij een externe instelling gevolgd, zoals ziekenhuis, psychiatrische instellingen, ggz-instellingen, eerstelijns praktijken, onderwijsinstellingen (speciaal onderwijs) enz. Het belangrijkste doel is het verwerven van klinische praktijkervaring gericht op het totale diagnostische- en behandelproces in de (ambulante) geestelijke gezondheidszorg. De stagiaire maakt een leerproces door waarin relevante beroepskwaliteiten ontwikkeld worden op het gebied van kennis, vaardigheden, attitude, waarbij ook het persoonlijk functioneren aan de orde komt. Zo kan de stagiaire zijn eigen mogelijkheden toetsen en krijgt hij de kans om het vakgebied te verkennen en specifieke interesses uit te bouwen.

De omvang van de stage bedraagt 18 ECTS, dat overeenkomt met minimaal 520 uur. Deze uren zijn inclusief de intervisie uren op de universiteit. De klinische stage zal vrijwel altijd in een parttime variant verlopen: van 2-4 dagen per week gedurende een half tot een volledig jaar. Het is mogelijk om de klinische stage te combineren met het onderzoeksproject. Het is dan aan de stagiaire en de stagebegeleider om de meest passende tijdsverdeling gedurende de hele stageperiode te zoeken. Dit uiteraard met inachtneming van de vereisten die de UM stelt aan klinische stage en het onderzoeksproject.

De eindbeoordeling voor deze module is een cijfer tussen 0,0 en 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Vaardigheden die worden opgedaan liggen op het gebied van:

- professionaliteit, attitude en werkhouding;
- kennis en vaardigheden m.b.t. de werkomgeving;
- kennis en vaardigheden m.b.t. de hulpverlening;
- diagnostische vaardigheden
- behandel technische vaardigheden;
- communicatieve vaardigheden algemeen;
- gespreksvaardigheden m.b.t. ggz (contact met cliënten);
- therapeutische vaardigheden;
- reflectie op leermomenten en feedback;
- relateren van praktijk aan theorie;
- ontwikkelen van een eigen visie m.b.t. cliëntpopulatie, de werkomgeving, methodieken, eigen functioneren.

Master's Thesis Research Project and Thesis

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4773

Jaar:

1 sep 2025

1 aug 2025

Studiepunten:

22.0

Coördinator:

P. Dibbets

Onderwijsmethode:

Practicum, Schrijfopdracht(en), Onderzoek

Evaluatiemethoden:

Schrijfopdracht, Mondeling tentamen

Trefwoorden:

master thesis, article, English, research, statistical analyses

Volledige vakbeschrijving

During the master thesis period (22 erts) students carry out a scientific study to answer a psychopathology-based research question. The final, individually written, product is an English article (preferred format) or an English master thesis. Students are actively involved in (practical aspects of) the empirical cycle, including data acquisition, ethical aspects, data entry, data analyses, data storage and reporting the observations.

Students will have to orally defend their thesis.

De eindbeoordeling voor deze module is een cijfer tussen 0,0 en 10,0.

Doelstellingen van dit vak

After the thesis period the student is able to:

- formulate a research question and accompanying hypotheses;
- find relevant scientific literature;
- link theoretical models to the research question;
- select a correct experimental design;
- Select correct statistical analyses;
- Set up and carry out an experimental study;

- Analyze, report, interpret, and discuss the data obtained;
- Link the observations to previously formulated hypotheses and models;
- Indicate the limitations of the research and pose suggestions for future research;
- Make a feasible planning/time schedule;
- Handle feedback;
- Handle data storage;
- Follow Good Research Practice Guidelines;
- Write a scientific paper.

The student can form an opinion on:

- research gaps: what do we know and what needs to be explored?
- current research models regarding the research topic of the thesis;
- operationalize hypotheses in an experimental set-up;
- link the observed results to hypotheses and (alternative) models.

Communication

After the thesis period the student can:

- write a scientific article;
- reflect on their own product and professionally provide and handle feedback.

Learning skills

After the thesis period the student is able to:

- reflect on own capability regarding research and writing skills;
- adequately incorporate and react on feedback;
- knows how conduct and set up research in line with the Good Research Practice guidelines;
- can manage their own (part of) a research trajectory.

Professional and Academic Skills

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4775

Jaar:

1 sep 2025

1 aug 2025

Studiepunten:

0.5

Coördinator:

G.A. ten Hoer

Onderwijsmethode:

College(s), Practicum, Opdracht(en)

Evaluatiemethoden:

Aanwezigheid, Opdracht

Trefwoorden:

academic skills, research skills, methods, statistics, career skills, writing, peer reviewing, ethics in research

Volledige vakbeschrijving

In this course, the research proposal is drafted in preparation for the master thesis research project. The course serves to provide students with general skills and a source of information about academic research. The course thereby supports the development of the research proposal and subsequent execution of the master thesis research project via assignments, workshops, and lectures that allow students to practice and develop their professional and academic skills.

The research proposal describes what you will investigate, why it is important, and how you will do the research. The format of a research proposal varies between (sub)fields, but most proposals should contain at least these elements: Cover page, Introduction, Literature Review (incl background, relevance, and research question), Research design and methods, Reference list, and a Timeline/planning. Students discuss the content of the proposal with their research project supervisors (preferably 2-3 months prior to the official start of the research project).

To achieve this, a series of assignments, workshops, and lectures is offered in the 3rd period (four weeks). In addition, students will be encouraged to consider their future career (incl. what their interests are/what career(s) they would like to pursue).

The Professional and Academic Skills course has to be completed within 6 weeks after the start of a students' master thesis research project (so no need to have this finished at the end of period 3). To make sure that students can pass this course when delaying (the start of) their master thesis research project this course is open during the entire academic year. For most students, however, the academic skills course is focused on period 3 (January).

The final assessment for this course is pass or fail - and not a numerical grade between 0,0 and 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Mandatory ILO's are:

- students know what the criteria/guidelines are for writing a research proposal;
- students know what transparency in science is (including data management, research ethics);
- students recognize ethical aspects of conducting research and are able to complete an ethics application.
- students are familiar with the key concepts of open science including preregistration.
- Students know how to use A.I. in a responsible manner.

Additional ILO's (if skills are not yet mastered) are:

- students are able to execute a literature review;
- students are able to use a reference manager;
- students are able to select a research design and corresponding methods for a research project;
- students understand basic statistical techniques;
- students can explain characteristics of academic writing and are able to implement and apply that knowledge to the writing of a research proposal.

(this list is just an example, and will be updated each year, based on student and supervisor needs)

Research Proposal

Faculty of Psychology and Neuroscience

PSY4776

Periode 3:

5 jan 2026

5 jan 2026

Studiepunten:

1.5

Coördinator:

P. Dibbets

Onderwijsmethode:

Schrijfpodricht(en), Opdracht(en)

Evaluatiemethoden:

Schrijfpodricht

Trefwoorden:

research proposal, time plan, ethical consideration, experimental design

Volledige vakbeschrijving

The research proposal period prepares the students for their master thesis and placement. Based on a theoretical framework and accompanying literature, the students formulate a research question and operationalize this question in the method section. Additionally, students describe their (intended) statistical approach, consider ethical aspects of the research and data management, and make a planning for the placement and master thesis period. The final, individually written, product is an English research proposal.

The final assessment for this course is pass or fail - and not a numerical grade between 0,0 and 10,0.

Doelstellingen van dit vak

Aims

After the research proposal the student is able to:

- formulate a research question and accompanying hypotheses;
- find relevant scientific literature;
- link theoretical models to the research question;
- select a correct experimental design;
- select correct statistical analyses;
- make a feasible planning/time schedule;
- consider good research aspects (ethical aspects, data storage/handling);

- handle feedback.

The student can form an opinion on:

- research gaps: what do we know and what needs to be explored?;
- current research models regarding the research topic of the thesis;
- operationalize hypotheses in an experimental set-up.

Communication

After the research proposal the student can:

- write a research proposal (abstract, introduction, research question, hypotheses, methods, statistical analyses, time plan, ethical section and references);
- reflect on their own product and professionally provide and handle feedback.

Learning skills

After the research proposal the student is able to:

- reflect on own capability regarding research and writing skills;
- adequately incorporate and react on feedback;
- set up research in line with the Good Research Practice guidelines;
- can manage their own (part of) the upcoming thesis trajectory.

